

H O T Ă R Ă R E A nr.1-410/2024
cu privire la examinarea contestației avocatului Xxxxxx Xxxxxxx împotriva
Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-10/2023 din 20.01.2023

24 decembrie 2024

municipiul Chișinău

Examinând în ședință închisă contestația avocatului Xxxxxx Xxxxxxx împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-10/2023 din 20.01.2023, audiind informația prezentată de către doamna Mariana Cherpec, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-10/2023 din 20.01.2023 s-a respins contestația depusă de către avocatul Xxxxxx Xxxxxxx împotriva Deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Inna Vîhodeț.

La xx.xx.2023 avocatul Xxxxxx Xxxxxxx a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație împotriva Hotărârii nr.3-10/2023 din 20.01.2023, solicitând anularea acesteia, cu emiterea unei hotărâri de constatare în acțiunile procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Vîhodeț Inna, a abaterii disciplinare și aplicarea în privința acesteia a sancțiunii disciplinare.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară:

Potrivit alegațiilor autorului sesizării, la xx.xx.2020, în cadrul cauzei penale nr.xxxxxxxxxxxx, Xxxxxx Xxxxxxx, reprezentat de către avocatul Xxxxxxx Xxxxxxx (*împuternicit în baza mandatului serie MA, nr.xxxxxxxxx din xx.xx.2020*), a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. [...] din Codul penal.

Petentul a menționat că, anterior, la xx.xx.2021, procurorul Xxxxxxx Xxxxxxx a înaintat un demers privind înlăturarea apărătorului Xxxxxx Xxxxxxx dintr-un alt proces penal (n.a. - *dosarul nr.x-xxx/2020, pendinte la Judecătoria Xxxxx, sediul Central*), care era angajat să apere interesele numitului Xxxxxx Xxxxxxx în cauza penală de învinuire a acestuia în baza art. [...] din Codul penal, deoarece contravin prevederilor art.72 alin.(3) Cod de procedură penală. Prin încheierea Judecătoriei Xxxxx, sediul Central din xx.x.2021, demersul menționat a fost respins ca neîntemeiat.

Ulterior, în cadrul cauzei penale nr.xxxxxxxxxxxx, prin ordonanța din xx.xx.2022 procurorul Inna Vîhodeț a dispus înlăturarea apărătorului Xxxxxx Xxxxxxx din procesul penal, pe motiv că interesele numitului Xxxxxx Xxxxxxx contravin prevederilor art.72 alin.(3) din Codul de procedură penală. Ordonanța a fost argumentată prin constatarea procurorului că avocatul Xxxxxxx Xxxxxxx a acționat cu rea-credință și a ascuns de la organul de urmărire penală faptul că a participat anterior în cadrul dosarului civil nr.xx-xxx/2019 (*cerere de chemare în judecată depusă de către xxxxxxxxxxxxxx către Xxxxxx Xxxxxxx, în cadrul dosarului de insolvabilitate față de X,,Xxxxxxx”, cu privire la nulitatea absolută a actului juridic – procesul-verbal al licitației „cu reducere” nr.x din xx.xx.2015*), pricină civilă în care interesele pârâtei

Xxxxxx Xxxxxx au fost reprezentate de către avocatul Xxxxxxx Xxxxxxx, cauza fiind examinată cu participarea lichidatorului Xxxxxx Xxxxxx. Pornind de la această premisă, procurorul Inna Vîhodeț a concluzionat că avocatul Xxxxxxx Xxxxxxx a acționat anterior în interesele numitei Xxxxxx Xxxxxx, care sunt în contradicție cu ale lichidatorului Xxxxxx Xxxxxx.

Prin ordonanța procurorului ierarhic superior din xx.xx.2022, plângerea avocatului Xxxxxxx Xxxxxxx și a învinuitului Xxxxxxx Xxxxxx împotriva ordonanței din xx.xx.2022 s-a respins ca neîntemeiată.

Prin Încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Xxxxxx, sediul Central din xx.xx.2022, s-a admis plângerea petentului Xxxxxx Xxxxxx și a avocatului Xxxxxxx Xxxxxxx și s-a dispus anularea ordonanțelor procurorului Inna Vîhodeț din xx.xx.2022, precum și cea a procurorului ierarhic superior din xx.xx.2022.

În motivarea încheierii din xx.xx.2022, judecătorul de instrucție a indicat faptul că *„pe prezentul proces penal nu s-a stabilit că învinuiții Xxxxxx X. și Xxxxxxx X. ar avea interese contrare, ambii sunt apărați de avocați diferiți, iar prevederile art.72 CPP, care se referă la imposibilitatea de participare a avocatului, nu sunt aplicabile la caz. Referitor la pretinsa încălcare de către avocat a obligațiilor ce rezultă din actele normative care reglementează activitatea de avocat, instanța menționează că nu este organ care poate să investigheze și să constate pretinsele încălcări, neavând competențe procesuale în sensul dat”*.

Avocatul Xxxxxx Xxxxxxx consideră că procurorul Inna Vîhodeț a emis ordonanța din xx.xx.2022 în contradicție cu prevederile legii or, deși a invocat existența unui conflict de interese, nu a motivat în vreun fel această stare de incompatibilitate. Mai mult, emiterea ordonanței *ex-officio* și dispunerea înlăturării apărătorului, pe care însuși învinuitul l-a angajat, reprezintă o încălcare a dreptului învinuitului la apărare.

Astfel, pornind de la construcția enumerării abaterilor disciplinare în conținutul sesizării, prin sublinierea doar a trei dintre ele, avocatul Xxxxxxx Xxxxxxx a prezumat că *se solicită tragerea la răspundere a procurorului Vîhodeț Inna pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, la art.38 lit. a) - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; lit. b) neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept; lit. e) încălcarea gravă a legii.*

II. Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor:

În virtutea prevederilor art.45 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, adresarea de referință a fost transmisă, conform competenței, Inspecției procurorilor, pentru examinarea acțiunilor procurorilor prin prisma criticilor formulate de către autorii sesizării.

Circumstanțele reflectate în sesizare au fost cercetate de către Inspecția procurorilor, care prin Decizia din xx.xx.2022, a încetat procedura disciplinară în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Inna Vîhodeț, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța astfel, Inspecția procurorilor a stabilit că în privința lui Xxxxxx Xxxxxx, care are statut procesual de învinuit începând cu xx.xx.2020, se derulează urmărire penală în cauza penală nr.xxxxxxxxxxx, dosar conexas după pornirea

la xx.xx.2020 și, corespunzător, la xx.xx.2020, a două urmăriri penale separate, pe indicii infracțiunilor prevăzute de art. 335 alin.(1) din Codul penal și art.190 alin.(5) din Codul penal. În cadrul aceleași cauze penale, are statut de învinuit și Xxxxxx Xxxxxx, pusă sub învinuire pentru complicitate la comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal. Potrivit lucrărilor de urmărire penală, prin acțiunile învinuiților Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx a fost prejudiciată persoana juridică, în proces de insolabilitate, X „Xxxxxxxx”.

Conducerea urmăririi penale în această cauză penală i-a fost dispusă procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Inna Vîhodeț începând cu data de xx.xx.2022.

În procedura de verificare demarată de Inspekția procurorilor, procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, Inna Vîhodeț, a explicat că:

„În procesul de conducere a urmăririi penale în cauza penală nr.xxxxxxxx, din probatoriul acumulat, a identificat circumstanțe care excludeau, în opinia acesteia, participarea lui Xxxxxx Xxxxxx în calitate de avocat al învinuitului Xxxxxx Xxxxxx. În particular, Inna Vîhodeț a menționat că a identificat trei pricini civile (nr.xx-xx/2018, nr.xx-xxx/2019 și nr.x-xxxx/2019), în care avocatul Xxxxxx Xxxxxx a reprezentat-o pe Xxxxxx Xxxxxx, cu statut de pârât, iar în calitate de reclamant figura X „Xxxxxxx”, persoană juridică în proces de insolabilitate și în care, în calitate de administrator provizoriu și, ulterior, administrator al procesului de insolabilitate, era desemnat Xxxxxx Xxxxxx. În toate cele 3 pricini civile menționate, interesele pârâtei Xxxxxx Xxxxxx și ale administratorului procesului de insolabilitate, Xxxxxx Xxxxxx, erau divergente. Astfel, constatarea faptului că avocatul Xxxxxx Xxxxxx a acordat anterior în litigii civile, în conexitate cu acuzațiile aduse în cadrul dosarului penal, asistență juridică lui Xxxxxx Xxxxxx, ale cărei interese veneau în contradicție cu interesele persoanei pe care o apără, în speță, dl Xxxxxx Xxxxxx, din perspectiva prevederilor art.72 alin.(3) din Codul de procedură penală, a determinat-o să reacționeze în consecință. Astfel, la xx.xx.2022 a adoptat ordonanța prin care a dispus înlăturarea apărătorului Xxxxxx Xxxxxx din procesul penal, pe motive de constatare a circumstanțelor care exclud participarea acestuia la reprezentarea intereselor lui Xxxxxx Xxxxxx în procesul penal”.

La xx.xx.2022, ordonanța din xx.xx.2022, prin care a fost dispusă înlăturarea apărătorului Xxxxxx Xxxxxx din procesul penal nr.xxxxxxxx, a fost expediată atât învinuitului Xxxxxx Xxxxxx, cât și apărătorului acestuia, Xxxxxxx Xxxxxxx.

Ordonanța procurorului Inna Vîhodeț din xx.xx.2022 a fost contestată la procurorul ierarhic superior, atât de către învinuitul Xxxxxx Xxxxxx, cât și de către apărătorul Xxxxxxx Xxxxxxx.

Prin ordonanțe separate ale procurorului ierarhic superior Xxxxxx Xxxxxx din xx.xx.2022, s-au respins ca neîntemeiate atât plângerea avocatului Xxxxxxx Xxxxxxx, în interesele învinuitului Xxxxxxx Xxxxxxx, cât și plângerea învinuitului Xxxxxx Xxxxxx, cu menținerea fără modificări a ordonanței din xx.xx.2022”.

Prin Încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Xxxxxx, sediul Central din xx.xx.2022, s-a admis plângerea petentului Xxxxxx Xxxxxx și a avocatului Xxxxxxx Xxxxxxx și s-au anulat ordonanțele procurorului Inna Vîhodeț din xx.xx.2022, precum și cele ale procurorului ierarhic superior.

Constatările instanței, în baza cărora a dispus anularea ordonanțelor procurorilor Inna Vîhodeț și Xxxxxx Xxxxxx, se rezumă după cum urmează: „... pe prezentul proces

penal nu s-a stabilit că învinuiții Xxxxxx X. și Xxxxxx X. ar avea interese contrare, ambii sunt apărați de avocați diferiți, iar prevederile art.72 CPP care se referă la imposibilitatea de participare a avocatului nu sunt aplicabile la caz. De asemenea existența unor poziții contrare procesual într-o cauză civilă, în opinia judecătorului de instrucție nu conduce la necesitatea înlăturării avocatului într-un alt proces de natură penală, cu atât mai mult că învinuiții nu au înaintat nici o pretenție în acest sens”.

Cu referire la încadrarea juridică a acțiunilor pretins ilegale ale procurorului Inna Vîhodeț, Inspekția a notat că, abaterea disciplinară prevăzută la lit. b) din art.38 – *aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept*, se pliază pe situațiile în care, cu referire la problema de drept abordată, există fie suficientă jurisprudență rezultată din hotărâri devenite irevocabile, fie sunt pronunțate Decizii în ordine de recurs în interesul legii (*art.465⁴ alin.(2) Cod de procedură penală*), care prescriu conduite obligatorii sau, după caz, sunt pronunțate hotărâri cu caracter explicativ ori avize consultative ale Curții Supreme de Justiție (*art.16 lit.c) și d) din Legea nr.789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție*) sau sunt emise Instrucțiuni cu caracter general ale Procurorului General (*art.53¹ alin.(4) Cod de procedură penală*). Aparent, cu referire la problema abordată, în latura penală, nu sunt adoptate documente de politici din categoria celor menționate *supra*.

Abaterea disciplinară prevăzută la lit. e) din art.38 – *încălcarea gravă a legii*, este aplicabilă în situația în care, urmare a acțiunilor sau inacțiunilor procurorului, obiect al procedurii disciplinare, se produc consecințe grave, de regulă, iremediabile. Inspekția a constatat că dreptul pretins a fi încălcat al avocatului Xxxxxx Xxxxxx - de a pleda în continuare în cauza penală de acuzare a învinuitului Xxxxxx, putea fi restabilit în condițiile Codului de procedură penală, ceea ce s-a și întâmplat urmare a încheierii din xx.xx.2022.

Astfel, din perspectivă disciplinară, acțiunile procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Inna Vîhodeț, au fost analizate și prin prisma dacă întrunesc sau nu elementele abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură – *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu*.

Prin urmare, din verificările întreprinse, analizând inclusiv declarațiile procurorului supus răspunderii disciplinare, Inspekția procurorilor nu a constatat faptul că procurorul Ina Vîhodeț ar fi acționat cu rea-credință în procesul decizional, la adoptarea ordonanței din xx.xx.2022, cu intenția de a-l înlătura pe avocatul Xxxxxx Xxxxxx din procesul penal de învinuire a dlui Xxxxxx Xxxxxx, fără argumentare în fapt sau în drept.

Nefiind de acord cu Decizia Inspekției procurorilor vizavi de sesizarea depusă, la xx.xx.2022, avocatul Xxxxxx Xxxxxx a depus contestație împotriva acesteia.

În susținerea contestației depuse, petentul a menționat că inspectorul din cadrul Inspekției procurorilor a examinat cu superficialitate sesizarea depusă, argumentele acestuia au un caracter evaziv, nu sunt probate și suficient de explicite.

III. Constatările Colegiului de disciplină și etică:

Prin Hotărârea nr.3-10/2023 din 20.01.2023, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația depusă de către avocatul Xxxxxx Xxxxxx împotriva deciziei Inspekției procurorilor din xx.xx.2022, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Inna Vîhodeț.

Cu referire la caz, Colegiul a constatat că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Inna Vîhodeț, nu au fost stabilite careva temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către aceasta a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Colegiul a reiterat că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în cazul examinat, nu a putut fi probat.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul a reținut că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterilor disciplinare în acțiunile procurorului vizat.

Totodată, Colegiul a apreciat critic alegațiile petentului, stabilind că procurorul Inna Vîhodeț și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), adoptând hotărârea analizată, reieșind din propria sa convingere, având la bază un anumit material probator, care i-a permis să adopte și să mențină hotărârea în cauză, circumstanțe care nu pot servi temei pentru tragerea sa la răspundere disciplinară.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Cu referire la alegațiile invocate de petiționar privind încălcările admise de către procurorul Inna Vîhodeț, sub aspectul înlăturării apărătorului XXXXXX XXXXXX din cadrul cauzei penale de învinuire a lui XXXXXX XXXXX, se constată că, ordonanța în cauză a fost motivată, emisă legal, în baza probelor acumulate.

Astfel, Colegiul de disciplină și etică a statuat că, alegațiile avocatului XXXXXX XXXXXX nu s-au confirmat, în acțiunile procurorului nefiind constatate abateri disciplinare, or Inna Vîhodeț a acționat conform atribuțiilor funcționale și Legii cu privire la Procuratură, care prevăd că procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

În context, s-a subliniat faptul că Colegiul de disciplină și etică nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanță, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Colegiul a reiterat că, în procesul controlului nu s-a stabilit încălcarea cu vinovăție de către procurorul Inna Vîhodeț a obligațiilor corespunzătoare funcției pe care o deține, nefiind identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară a acesteia conform art.38 din Legea cu privire la Procuratură.

IV. Circumstanțele și motivele expuse în contestație:

La 30.01.2023, avocatul Xxxxxx Xxxxxxx a contestat la Consiliul Superior al Procurorilor, Hotărârea Colegiul de disciplină și etică nr.3-10/2023 din 20.01.2023.

În motivarea contestației, avocatul Xxxxxx Xxxxxxx a invocat că, prin emiterea ordonanței din xx.xx.2022, privind înlăturarea apărătorului ales în temeiul art.72 alin.(3) din Codul de procedură penală, procurorul Inna Vîhodeț a încălcat atât principiul legalității procesului penal, cât și în special dreptul la apărare a învinuitului Xxxxxx Xxxxxxx. Iar Inspecția procurorilor și Colegiu de disciplină și etică au examinat sesizarea superficial, respectiv argumentele expuse în hotărârea contestată poartă caracter evaziv, nu sunt probate și suficient explicate.

V. Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor:

În ședința Consiliului din 24.12.2024, raportorul pe caz a solicitat examinarea subiectului în ședință închisă, cerere care a fost susținută de către toți membrii Consiliului prezenți în ședință. Raționamentele care au stat la baza examinării contestației în ședință închisă au fost determinate de faptul că, cauza penală nr.xxxxxxxxxx, în cadrul căreia se contestă acțiunile procurorului de caz, Inna Vîhodeț, se află la etapa de urmărire penală. Respectiv, pentru a se asigura respectarea regimului informațiilor cu acces limitat, precum și principiul confidențialității urmăririi penale, prevăzut de art.212 din Codul de procedură penală, în condițiile reglementărilor pct.6.9 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, s-a dispus examinarea contestației în ședință închisă.

a) Poziția petiționarului

Reprezentanții Aparatului Consiliului au întreprins toate măsurile legale în vederea citării și asigurării prezenței avocatului Xxxxxx Xxxxxxx la examinarea contestației. Astfel, în corespondența instituțională au fost înregistrate cererile avocatului Xxxxxx Xxxxxxx și a petentului Xxxxxx Xxxxxx, prin care ambii au solicitat examinarea contestației în absența lor, invocând totodată că susțin contestația și solicită de a fi admisă.

În condițiile date, se rețin prevederile pct. 6.11 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor¹, potrivit căroră, în cazul examinării contestației împotriva hotărârilor colegiilor, neprezentarea persoanelor vizate nu împiedică examinarea acesteia.

b) Poziția procurorului Inna Vîhodeț

Procurorul Inna Vîhodeț a înaintat cerere Consiliului, prin care a solicitat examinarea contestației în lipsa sa. De asemenea, Inna Vîhodeț a susținut poziția anterior exprimată pe parcursul examinării procedurii disciplinare, în cadrul căreia a prezentat explicații scrise aferent alegațiilor formulate în sesizarea disciplinară.

c) Poziția inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor

Inspeția procurorilor a fost reprezentată de către inspectorul-șef Mircea Roșioru, care a menționat că, aferent fondului cauzei disciplinare, ca și obiect de verificare din partea Inspecției, soluțiile sunt aceleași - neidentificarea temeiurilor de sancționare a procurorilor vizați în procedura disciplinară.

Respectiv, conform inspectorului, din tot fondul procedurii disciplinare Inspeția procurorilor nu a desprins elementele pentru care ar fi putut să intervină răspunderea disciplinară în raport cu procurorul nominalizat, motiv din care a solicitat să fie respinsă contestația autorului sesizării, cu menținerea Hotărârii Colegiului de

¹ Aprobata prin Hotărârea nr. nr.12-225/16 din 14.09.2016

disciplină și etică nr. 3-10/2023 din 20.01.2023 și a Deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022.

VI. Cadrul normativ relevant cazului examinat

- **Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură:**
Articolul 2. Procurorul

Procurorul este persoana cu funcție de demnitate publică care exercită atribuțiile Procuraturii, prevăzute de Constituție, de prezenta lege, de alte acte legislative și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, și este numit în această funcție în modul prevăzut de prezenta lege.

Articolul 3. Principiile de organizare și de activitate a Procuraturii și a procurorului

(1) Procuratura își desfășoară activitatea în conformitate cu legea. [...]

(4) Procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Articolul 6. Drepturile și obligațiile procurorului

[...] (3) Procurorul este *obligat*:

a) *să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;*

b) *să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii;* [...]

d) *să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror;* [...]

Articolul 36. Răspunderea disciplinară

(1) Procedura disciplinară este aplicabilă procurorilor în funcție și procurorilor care și-au încetat raporturile de serviciu.

(2) Procurorii sunt sancționați disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 38, doar în cazul în care au fost săvârșite cu intenție ori cu neglijență gravă, conform prevederilor art. 38¹.

Articolul 37. Principiile procedurii disciplinare privind procurorii

Procedura disciplinară privind procurorii se bazează pe principiile: a) legalității; b)respectării independenței decizionale a procurorului; c) echității; d) proporționalității sancțiunii cu abaterea disciplinară comisă; e) transparenței.

Articolul 38. Abaterile disciplinare

Constituie abatere disciplinară:

- a) *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.* [...]

Articolul 38¹. Noțiunile de intenție și de neglijență gravă

(1) Se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art. 38 lit. f), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește sau admite survenirea consecinței respective. [...]

Articolul 40. Termenele procedurii disciplinare

(1) Procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 1 an de la data comiterii abaterii disciplinare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul comiterii unei abaterii disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 3 ani de la data comiterii abaterii respective. (*în redacția legii în vigoare la 14.06.2022*).

VII. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor:

Analizând hotărârea contestată și materialele procedurii disciplinare prin prisma alegațiilor formulate de către avocatul XXXXXX XXXXXXXX, în interesele lui XXXXXX XXXXXX, argumentele prezentate în susținerea dezacordului cu Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-10/2023 din 20.01.2023, poziția exprimată de către reprezentantul Inspecției procurorilor, argumentele invocate în hotărârea criticată, precum și aspectele aferente procedurii disciplinare, Consiliul Superior al Procurorilor constată că soluția dispusă de Colegiul de disciplină și etică urmează a fi menținută, cu respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată.

Pentru motivarea concluziei formulate vor fi expuse *infra* raționamentele de fapt și de drept, de care s-a condus Consiliul Superior al Procurorilor la adoptarea deciziei sale pe acest caz.

Consiliul Superior al Procurorilor reține că, Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-10/2023 din 20.01.2023 este întemeiată, se bazează pe o motivare explicită în raport cu criticile formulate de către avocatul XXXXXX XXXXXXXX, în interesele lui XXXXXX XXXXXX și conține clarificări adecvate privind cauzele respingerii contestației, circumstanțe care sunt compatibile cu analiza situației ce constituie obiect al procedurii disciplinare, cât și se aliniază substanței concluziilor formulate în hotărârea contestată.

Inspecția procurorilor, în cadrul investigațiilor efectuate, a făcut clarificările necesare și a asigurat descrierea complexă a modului cum au derulat circumstanțele descrise de avocatul XXXXXX XXXXXXXX în sesizare pe acest caz, sub aspectul implicării, procurorului în procesul penal.

Toate hotărârile adoptate cu referire la aceste alegații au fost aduse la cunoștința avocatului XXXXXX XXXXXXXX, în interesele lui XXXXXX XXXXXX, care a valorificat, în modul prevăzut de lege, inclusiv și dreptul de a contesta aceste soluții atât la procurorul ierarhic superior, cât și în ordinea controlului judecătoresc.

Soluția de înlăturare a apărătorului XXXXXX XXXXXXXX din proces nu a fost una arbitrară, ci precedată de investigații și probe acumulate în cadrul urmăririi penale.

Incidența prevederilor art.72 alin.(3) din Codul de procedură penală, potrivit căroră „*apărătorul nu poate participa în procesul penal dacă a acordat anterior sau acordă în prezent asistență juridică unei persoane ale cărei interese vin în contradicție cu interesele persoanei pe care o apără, precum și dacă se află în relații de rudenie sau în relații de dependență personală de prima*”, la circumstanțele concrete ale speței, este mai degrabă o chestiune de interpretare și aplicare a legii. Mai mult ca atât, soluția procurorului din xx.xx.2022 a fost considerată legală și întemeiată inclusiv de către procurorul ierarhic superior, acțiunile căruia nu sunt apreciate de petent ca și abatere disciplinară.

De altfel, Colegiul a subliniat că procurorul Inna Vîhodeț a emis ordonanța de înlăturare a avocatului XXXXXXXX din cauza unui posibil conflict de interese între acesta și clientul său, XXXXXX XXXXXX. În acest context, procurorul a acționat conform

principiilor legalității, imparțialității și independenței procesuale, esențiale în funcția sa, nefiind demonstrată vreo influență externă sau abuz în luarea deciziei.

Totodată, Consiliul susține ideea că, atunci când se pune în discuție modul în care un procuror a interpretat și a aplicat o normă materială sau procesuală, este necesară o precauție deosebită, pentru a nu diminua valoarea principiului de liberă apreciere a probelor, care recunoaște în subsidiar elementul „propriei convingeri” și reprezintă o garanție a independenței procurorului.

Aprecierile despre vinovăția disciplinară a procurorului trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile.

Trebuie menționat că, declararea nulității unui act procesual al procurorului nu induce, în mod automat, convingerea că procurorul de caz se face vinovat de săvârșirea unei abateri disciplinare. Răspunderea disciplinară a unui procuror nu poate fi angajată atâta timp cât procurorul acționează cu bună-credință, iar actul procesual adoptat conține elemente de motivare bazate pe lege și pe probele administrate.

Suplimentar, din perspectiva art.41 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, se notează că un element constitutiv obligatoriu al abaterii disciplinare îl constituie consecințele produse urmare a acțiunilor/inacțiunilor procurorului, care se evaluează având în vedere efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta. Din această optică, constat că, de la data adoptării ordonanței procurorului Inna Vîhodeț (xx.xx.2022) și până la data adoptării încheierii instanței de judecată (xx.xx.2022), de către procuror sau organul de urmărire penală nu au fost efectuate acțiuni de urmărire penală cu participarea învinuitului Xxxxxx Xxxxxx.

Concluzia desprinsă din această stare de lucruri, induce ipoteza că nu s-au produs ingerințe iremediabile în dreptul la apărare al învinuitului. Pe de altă parte, ordonanța din xx.xx.2022, ca și act procedural, a fost adoptată în cadrul unei proceduri echitabile prevăzute de lege, specific principiului contradictorialității, iar informarea de către procurori a persoanelor interesate despre soluțiile adoptate, reprezintă acea garanție a procesului echitabil care a asigurat, pe de o parte, accesul la justiție, iar pe de altă parte, dreptul la un recurs efectiv.

Într-o altă ordine de idei, necesită a fi subliniat faptul, că Consiliul nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod - legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a procesului penal de către procurorul vizat nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură.

În speța de referință, este important de specificat că, Consiliul a evaluat nu legalitatea actelor procurorului, ci doar corectitudinea aplicării principiilor și normelor legale în activitatea acestuia. De asemenea, este esențial că decizia procurorului de a-l înlătura pe avocatul Xxxxxx Xxxxxx nu a avut un impact iremediabil asupra procesului, deoarece dreptul avocatului de a continua apărarea în cadrul dosarului penal a fost restabilit în urma hotărârii judecătorului de instrucție.

Respectarea principiului independenței decizionale exclude această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă

a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată, aspect care în situația analizată a fost pus în aplicare.

La fel, Consiliul constată că celelalte argumente invocate în contestația depusă nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că în hotărârea contestată, Colegiul de disciplină și etică a dat o apreciere relevantă situației criticate, precum și au fost expuse raționamentele, care au determinat necesitatea menținerii deciziei Inspecției procurorilor, prin raportarea corespunzătoare între criticile formulate de către petiționar și circumstanțele constatate în cadrul verificărilor efectuate, care au determinat că toate procedurile de examinare a adresării s-au conformat reglementărilor legislative și instituționale incidente speței.

Având în vedere argumentele expuse, Consiliul Superior al Procurorilor conchide că Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-10/2023 din 20.01.2023 de respingere a contestației avocatului XXXXXX XXXXXX împotriva Deciziei Inspecției procurorilor este întemeiată. Acțiunile procurorului Inna Vîhodeț în cadrul gestionării cauzei penale au fost legale și nu constituie abatere disciplinară.

Reieșind din raționamentele expuse *supra*, în temeiul art.37, art.70 alin. (1) lit. f), art.77, art. 86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; pct.9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct.81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor-

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația avocatului XXXXXX XXXXXX împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-10/2023 din 20.01.2023.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ